

VASTUVÕETUD TEKSTID

Esialgne versioon

P8_TA-PROV(2018)0475

Majanduskuritegevus ja kehtiva õigusraamistiku nõrgad kohad cum-ex skandaali valguses

Euroopa Parlamendi 29. novembri 2018. aasta resolutsioon majanduskuritegevuse ja kehtiva õigusraamistiku nõrkade kohtade kohta cum-ex skandaali valguses (2018/2900(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse meediavaldkonnas tegutseva Saksamaa mittetulundusühingu CORRECTIV juhitava uurivate ajakirjanike konsortsiumi 18. oktoobril 2018 avaldatud paljastusi cum-ex kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberijärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ¹ (ESMA määrus),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ² (EBA määrus),
- võttes arvesse nõukogu 9. detsembri 2014. aasta direktiivi 2014/107/EL, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas (DAC2)³,
- võttes arvesse nõukogu 25. mai 2018. aasta direktiivi (EL) 2018/822, millega muudetakse direktiivi 2011/16/EL seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas aruandavate piiriüleste skeemide puhul (DAC6)⁴,
- võttes arvesse skandaali uuriva Saksamaa Liidupäeva neljanda uurimiskomisjoni tööd

¹ ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.

² ELT L 331, 15.12.2010, lk 12.

³ ELT L 359, 16.12.2014, lk 1.

⁴ ELT L 139, 5.6.2018, lk 1.

- ja komisjoni aruannet¹, mis avaldati 2017. aasta juunis,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2015. aasta² ja 6. juuli 2016. aasta³ resolutsiooni maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete kohta,
 - võttes arvesse oma 16. detsembri 2015. aasta resolutsiooni soovitud komisjonile läbipaistvuse, kooskõlastamise ning lähenemise tagamise kohta liidu äriühingu tulumaksu poliitikas⁴,
 - võttes arvesse oma 13. detsembri 2017. aasta soovitud nõukogule ja komisjonile rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva uurimise järel⁵,
 - võttes arvesse oma 1. märtsi 2018. aasta otsust finantskuritegusid, maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitleva erikomisjoni (TAX3) moodustamise, vastutuslade, liikmete arvu ja ametiaja kohta⁶,
 - võttes arvesse 23. oktoobri 2018. aasta täiskogu arutelu cum-ex skandaali teemal,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni ja TAX3 erikomisjoni 26. novembri 2018. aasta ühiskoosolekut,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et cum-ex ja cum-cum – ehk dividendiarbitraaži kauplemisstrateegiad – tähistavad sellist aktsiatega kauplemist, mille eesmärk on varjata tegelikku omanikku ja võimaldada mõlemal poolel või kõigil pooltel taotleda kinnipeetava maksu tagastamist kapitali kasvatulu maksult, mida maksti ainult üks kord;
- B. arvestades, et cum-ex skandaal toodi üldsuse ette ühisuurimise tulemusena, milles osales 19 Euroopa uudistekanalit 12 riigist ja 38 ajakirjanikku;
- C. arvestades, et teadaolevalt on cum-ex ja cum-cum maksuskeemide tõttu maksutulu kaotanud 11 liikmesriiki summas 55,2 miljardit eurot;
- D. arvestades, et maksimaalset kahjusummat on siiski raske välja arvutada, sest osa tegevusest algas 1990. aastate lõpus ja need juhtumid aegusid juba kaua aega tagasi;
- E. arvestades, et Euroopa ajakirjanike konsortsiumi uurimises tuvastati cum-ex kauplemisstrateegiade peamiste sihtturgudena Saksamaa, Taani, Hispaania, Itaalia ja Prantsusmaa, millele järgnesid Norra, Soome, Poola, Taani, Madalmaad, Austria ja Tšehhi, ning arvestades, et need tavad võivad hõlmata veel teadmata arvu ELi liikmesriike ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni riike (nt Šveitsi);

¹ [Deutscher Bundestag, Drucksache 18/12700, 20.6.2017.](#)

² ELT C 366, 27.10.2017, lk 51.

³ ELT C 101, 16.3.2018, lk 79.

⁴ ELT C 399, 24.11.2017, lk 74.

⁵ ELT C 369, 11.10.2018, lk 132.

⁶ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2018)0048.

- F. arvestades, et uurimised kõige enam mõjutatud ELi liikmesriikides on pooleli;
- G. arvestades, et cum-ex ja cum-cum skeemidel on teatavad maksupettuse tunnused ja vaja on kindlaks teha, kas riigisisest või liidu õigust on rikutud;
- H. arvestades, et väidetavalt on need kuritegelikud tavad seotud ELi liikmesriikide finantsasutustega, sealhulgas mitme suure tuntud kommertspangaga;
- I. arvestades, et asjassepuutuvad riigiasutused ei ole mõnel juhul teiste liikmesriikide poolt cum-ex paljastamise kohta edastatud teavet põhjalikult uurinud;
- J. arvestades, et paljastustes on keskne roll asjaolul, et välisinvestoritel on õigus nõuda dividendidelt kinni peetud maks tagasi;
- K. arvestades, et teises halduskoostöö direktiivis (DAC2) nõutakse, et ELi liikmesriigid saaksid alates 2017. aasta septembrist igal aastal oma finantsasutustelt teavet ja vahetaksid seda maksumaksja elukohaliikmesriigiga;
- L. arvestades, et kuuendas halduskoostöö direktiivis (DAC6) nõutakse, et iga isik, kes töötab välja eelnevalt kindlaks määratud tunnustega aruantava piiriülese skeemi, turustab või korraldab aruantavat piiriülest skeemi, teeb selle rakendamiseks kättesaadavaks või juhib selle rakendamist, peab teavitama sellest skeemist riiklikke pädevaid asutusi;
- M. arvestades, et finantskuritegusid, maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitleva erikomisjoni (TAX3) mandaat hõlmab otseselt küsimusi, mis tekivad tema ametiaja jooksul ja kuuluvad tema pädevusse;
- N. arvestades, et rikkumisest teatajate roll tundliku teabe üldsuse huvides avalikustamisel on viimase 25 aasta jooksul eriti tähtsaks osutunud, ning et see oli nii ka cum-ex paljastuste puhul¹;
1. mõistab paljastatud maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise teravalt hukka, sest selle tõttu on liikmesriikides mõne meediakanali hinnangul maksutuluna saamata jäänud 55,2 miljardit eurot, mis on suur löök Euroopa sotsiaalsele turumajandusele;
 2. rõhutab, et ELi rahapesuvastase direktiivi² kohaselt sisalduvad otseste ja kaudsete maksudega seotud maksukuriteod kuritegevuse üldises määratluses ja neid peetakse rahapesu eelkuriteoks; tuletab meelde, et krediidi- ja finantseerimisasutused, maksunõustajad, raamatupidajad ja juristid on rahapesuvastase direktiivi kohaselt kohustatud isikud ning peavad seetõttu rahapesu tõkestamise, avastamise ja sellest teatamise kohustust täitma;

¹ Euroopa parlamendi ECON-komisjoni ja TAX3-erikomisjoni 26. novembri 2018. aasta kuulamine „Majanduskuritegevus ja kehtiva õigusraamistiku nõrgad kohad cum-ex skandaali valguses“.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

3. märgib murega, et cum-ex skandaal on vähendanud kodanike usaldust maksusüsteemide vastu, ning rõhutab, et on vaja taastada üldsuse usaldus ja tagada, et tekitatud kahju enam ei kordu;
4. taunib asjaolu, et maksustamise valdkonna eest vastutav volinik ei tunnista vajadust laiendada praegust süsteemi riikide maksuhaldurite vahelisele teabevahetusele;
5. nõuab, et Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) ja Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) uuriksid selliseid dividendiarbitraaži vorme nagu cum-ex ja cum-cum, et hinnata, millist ohtu võivad need kujutada finantsturgude usaldusväärsele ja riikide eelarvele; teeksid kindlaks nendes skeemides osalejate olemuse ja suuruse; hindaksid, kas riiklikku või liidu õigust on rikutud; hindaksid meetmeid, mida on võtnud finantsjärelevalveasutused; ja teeksid vajalikke ettepanekuid reformimiseks ja pädevate asutuste võetavate meetmete kohta;
6. rõhutab, et summad, millest on teada antud, ei mõjuta liidu finantssüsteemi stabiilsust;
7. soovitab, et uurimise käigus tuvastataks, mis ei toiminud finantsjärelevalveasutuste, väärtpaberibörside ja maksuhaldurite vaheline koordineerimine ja järelevalve nendes liikmesriikides, kes lubasid sellistel maksuvargusskeemidel aastate viisi jätkuda hoolimata sellest, et need olid avastatud;
8. nõuab, et riikide ja Euroopa järelevalveasutustele antaks volitus uurida maksustamise vältimise tavadid, kuna need võivad ohustada siseturu terviklikkust;
9. rõhutab, et need uued paljastused näivad viitavat võimalusele, et riigisiseseid maksuseadused ning liikmesriikide ametiasutuste praegused teabevahetuse ja koostöö süsteemid on puudulikud; palub liikmesriikidel realselt rakendada kohustuslikku automaatset teabevahetust maksuvaldkonnas;
10. nõuab teabevahetuse tugevdamist maksuasutuste tasandil, et vältida mõnes liikmesriigis esinenud probleeme maksude konfidentsiaalsusega
11. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriikide maksuhaldurid määraksid kooskõlas OECD teabejagamise ja koostöö ühise rahvusvahelise töökonnaga ühtsed kontaktpunktid, ning kutsub komisjoni üles tagama ja hõlbustama nende koostööd, kindlustamaks, et liikmesriigid jagavad teatavaid andmeid piiriülese tähtsusega juhtumite kohta kiiresti ja tulemuslikult;
12. palub ühtlasi riigi pädevatel asutustel alustada vajaduse korral kriminaaluurimisi, kasutada õiguslikke vahendeid kahtlaste varade külmutamiseks, võtta uurimise alla juhtkonnad, mis võivad olla kõnealusesse skandaali kaasatud, ning määrata asjaomastele isikutele asjakohaseid ja hoiatavaid karistusi; on seisukohal, et nii selliste kuritegude toimepanijaid kui ka nende võimaldajaid, kelle hulka kuuluvad lisaks maksunõustajatele ka juristid, raamatupidajad ja pangad, tuleks vastutusele võtta; rõhutab tungivat vajadust teha lõpp valgekraede karistamatusele ja tagada finantsreeglite parem täitmine;
13. palub ELil ja liikmesriikide ametiasutustel uurida kindlustusfondide ja kindlustusjärelevalveasutuste rolli skandaalis
14. palub riikide maksuhalduritel kasutada täielikult ära kõik võimalused, mida DAC6

seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas aruantavate piiriüleste skeemide puhul annab, sealhulgas rühmataotlused; nõuab samuti DAC6 tugevdamist, et nõuda dividendiarbitraaži skeemide ja kogu kapitali kasvutulu puudutava teabe, sh dividendi- ja kapitalitulu maksu tagastamise kohustuslikku avalikustamist;

15. nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid, kes väidetavalt on dividendiarbitraažiga seotud kauplemistavade sihtturud, uuriksid põhjalikult oma jurisdiktsioonis kasutatavate dividendimaksete tavasid ja analüüsiks neid, et tuvastada oma maksualastes õigusaktides esinevad lüngad, mis annavad maksupetturitele ja maksude vältijatele võimaluse neid ära kasutada, samuti analüüsiks nende tavade võimalikku piiriülest mõõdet ja teeksid lõpu kõikidele kahjulikele maksutavadele;
16. rõhutab vajadust riiklike ametiasutuste vahelise kooskõlastatud tegevuse järele, et tagada kõigi riigikassast ebaseaduslikult saadud vahendite tagastamine;
17. nõuab tungivalt, et komisjon hindaks liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelisi kahepoolseid maksulepinguid ning et liikmesriigid vaataksid need läbi ja ajakohastaksid neid, et kõrvaldada lüngad, mis soodustavad maksude vältimisest ajendatud kauplemistavasid;
18. palub komisjonil alustada viivitamata tööd ettepanekuga Europoli raamistikus toimiva Euroopa finantspolitsei kohta, kellel oleks oma uurimissuutlikkus, ja ka ettepanekuga Euroopa piiriüleste maksupettuste uurimise raamistiku kohta;
19. palub komisjonil muuta dividendiarbitraaži tavade vastu võitlemiseks direktiivi eri liikmesriikide ema- ja tütarettevõtjate suhtes kohaldatava ühise maksustamissüsteemi kohta;
20. nõuab, et komisjon uuriks cum-ex skandaaliga ilmsiks tulnud eriotstarbeliste vahendite ja eriotstarbeliste üksuste rolli ning teeks vajaduse korral ettepaneku nende vahendite kasutamise piiramiseks;
21. palub komisjonil kaaluda vajadust kapitalitulu maksustamise Euroopa raamistiku järele, et vähendada stiimuleid, mis destabiliseerivad piiriüleseid rahavooge, tekitavad liikmesriikide vahel maksukonkurentsi ja nõrgestavad Euroopa heaoluriikide kestlikkust tagavaid maksubaase;
22. palub komisjonil kaaluda niisuguse seadusandliku ettepaneku esitamist, millega loodaks ELi rahapesu andmebüroo, mis toimiks ühiste uurimiste Euroopa keskuse ja varajase hoiatamise mehhanismina;
23. märgib, et 2008. aasta kriis on toonud kaasa ELi maksuhaldurite ressursside ja personali üldise vähendamise; kutsub liikmesriike üles investeerima maksuhaldurite jaoks kättesaadavatesse vahenditesse ja neid vahendeid kaasajastama ning eraldama piisavad inimressursid, et parandada järelevalvet ning vähendada ajastus- ja teabelünki; palub, et liikmesriigid suurendaksid oma finantsküsimustega tegelevate ametiasutuste suutlikkust ja võimekust, et tagada, et nad suudavad maksupettusi tõhusalt avastada;
24. rõhutab vajadust kaitsta rikkumisest teatajaid, kes paljastavad teavet näiteks riigi või ELi tasandil toimuvate maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise kohta; palub

kõigil, kellel on avalike huvide seisukohalt väärtuslikku teavet, anda sellest teada kas asutusesiseselt või -väliselt – riigi ametiasutustele või vajaduse korral üldsusele; Euroopa Parlamendi eri komisjonides vastu võetud arvamus arvestades nõuab, et võetaks kiiresti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse kohta;

25. tunneb heameelt komisjoni 12. septembri 2018. aasta ettepaneku üle muuta muude määruste hulgas ka määrust, millega asutatakse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), et tugevdada EBA rolli finantssektori rahapesuvastase tegevuse järelevalves (COM(2018)0646); rõhutab, et ühtse järelevalvemehhanismi kohaselt on EKP ülesanne rakendada varajase sekkumise meetmeid, nagu on sätestatud asjaomastes liidu õigusaktides; on seisukohal, et EKP-l peaks olema roll riikide pädevate asutuste hoiatamisel ja ta peaks koordineerima mis tahes meetmeid, mis on seotud rahapesuvastaste reeglite eiramise kahtlustega järelevalve alla kuuluvates pankades või kontsernides;
26. on seisukohal, et parlamendi eelseisva ametiaja jooksul tuleks TAXE-, TAX2-, PANA- ja TAX3-komisjoni tööd jätkata parlamendi alalises struktuuris (näiteks majandus- ja rahanduskomisjoni allkomisjon);
27. palub, et ka TAX3 erikomisjon annaks cum-ex paljastustele hinnangu ning lisaks tulemused ja asjakohased soovitused oma lõppraportisse;
28. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, Euroopa Pangandusjärelevalvele ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvele.